

Barn vid ett vattendrag i Sierra Leone som fungerar som toalett i slummen i Freetown, huvudstad i Sierra Leone. Nästan två och en halv miljard människor saknar i dag tillgång till en toalett. Många blir sjuka och då kan fungerande antibiotika vara skillnaden mellan liv och död. FOTO: REBECCA BLACKWELL/AP

Hälsorhot kan sänka FN-mål

GENÈVE Kampen mot antibiotikaresistens måste vinnas för att FN:s hållbarhetsmål ska kunna uppnås. Förloras kampen missas inte bara målen utan fruktansvärda följder väntar mänskligheten. Det varnar Otto Cars, svensk professor och grundare av nätverket ReAct.

Antibiotikaresistens – utvecklingen av bakterier som ingen antibiotika längre biter på – är så allvarligt att det egentligen borde funnits med som ett av FN:s 17 utvecklingsmål. Då hade frågan fått den globala uppmärksamhet som krävs, menar Otto Cars.

I stället nämns det bara med ett par meningar i mål nummer 3 – hälsa och välbefinnande för alla människor fram till 2030. "Insatser för att motverka antibiotikaresistens är en viktig del för skydd mot hälsorhot och för att säkra tillgång till nödvändiga läkemedel", står det där.

– **Kampen mot** antibiotikaresistens är nödvändig för att uppnå FN-målen om hälsa (mål 3), sanitet (mål 6) och hållbar livsmedelsproduktion (mål 2) som lägger grunden för övrig utveckling och tillväxt. Resistens mot antibiotika och andra läkemedel mot infektioner orsa-

Professor Otto Cars.

”
Kampen mot antibiotikaresistens är nödvändig för att uppnå FN-målen.

kar redan runt 700 000 dödsfall om året, en siffra som kan öka till tio miljoner årligen och kosta upp till 100 miljarder dollar 2050, säger Otto Cars och tillägger:

– Det är alltså inte bara en folkhälsofråga utan också en kritisk

FN:S HÅLLBARHETSMÅL Del 2

del i den globala utvecklingsprocessen och ambitionen att uppnå de nya FN-målen.

Han ger några konkreta exempel ur FN:s tredje hållbarhetsmål om bättre hälsa för jordens befolkning.

– Det blir exempelvis omöjligt att nå målen för att minska mödradödligheten och dödligheten bland barn under fem år utan fungerande antibiotika.

Här är dessutom ambitionsnivån väldigt hög. Till 2030 ska mödradödligheten i världen minskas till mindre än 70 dödsfall per 100 000 förlossningar, enligt FN-målen. I dag ligger den på 210 dödsfall. Senast 2030 ska även dödligheten bland barn under fem år minskas till högst 25 dödsfall per 1000 levande födda. I dag är siffran 51 dödsfall.

– Det blir också svårt att minska konsekvenserna av sjukdomar som tuberkulos, blodförgiftning, lunginflammation, och sårinfektioner utan effektiv antibiotika. Infektioner hos patienter med nedsatt infektionsförsvar, till exempel vid cancerbehandling, kan få ödesdigra följder.

I många länder säljs antibiotika okontrollerat, regleringar är svaga och förfälskade läkemedel kan utgöra en tredjedel av marknaden. Det leder till överanvändning och felkonsumtion vilket gör att resistens snabbare utvecklas. Till sist kan den allra enklaste infektion förvandlas till en dödsdom, varnar Cars.

– Men det är långt kvar innan världens ledare förstår hur allvarlig antibiotikaresistensen är för världens sjukvård och den globala utvecklingen.

Antibiotikaresistens slår dock fortfarande hårdast mot de fattigaste i länder med svaga sjukvårdssystem samt brist på vatten och sanitet.

Otto Cars påminner om att 2,4 miljarder människor fortfarande saknar tillgång till toalett, och att 1,8 miljarder använder dricksvatten som är förorenat med avföring. För många av

dessas som insjuknar är fungerande antibiotika skillnaden mellan liv och död.

Men även om Otto Cars helst hade velat se kampen mot antibiotikaresistens som ett eget FN-mål, betonar han att frågan nu börjar synas som en underliggande faktor i flera av målen. En ljuspunkt är att FN:s generalförsamling behandlar frågan vid ett högnivåmöte den 21 september

– Det är ett väldigt stort steg framåt. Om slutsatserna av detta möte blir att FN-systemet, internationella organisationer och regeringar börjar samverka och sätta tydliga gemensamma mål finns det hopp. Frågan måste lösas globalt, och antibiotikaresistens ses som en biståndsfråga, säger Otto Cars.

GUNILLA VON HALL

gunilla.von.hall@svd.se

FN:s globala mål ➔

FN har 17 globala mål om allt från utrotad fattigdom till fred och rättvisa som ska förverkligas fram till 2030. Läs fler artiklar i ämnet på [Svd.se/om/fns-globala-mal](https://svd.se/om/fns-globala-mal)

FOTO: MARY ALTAFFER/AP